

ÎN C H E I E R E

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vitalie Rotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Vitalie Rotari cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională a lui Vitalie Rotari împotriva Societății pe Acțiuni „CET-Nord” cu privire la anularea avizelor de plată și obligarea de a nu calcula pe viitor plățile pentru livrarea energiei termice,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”, casată hotărârea Judecătoria Bălți din 16 noiembrie 2016 și pronunțată o hotărâre nouă de admitere a acțiunii inițiale și respingere a celei reconvenționale,

c o n s t a t ă

La 23 februarie 2016, SA „CET-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Rotari cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 21 aprilie 2003, apartamentul XXXXX, ce aparține lui Vitalie Rotari, a fost deconectat integral de la sistemul central de încălzire. În cazul dat, consumatorul este obligat să achite plata pentru pierderile normative de energie termică conform Hotărârii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011 cu privire la unele măsuri de eficientizare a funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică.

Menționează SA „CET-Nord” că în perioada 01 noiembrie 2012 – 14 aprilie 2015 pierderile normative ale blocului locativ au constituit 5416,55 lei, calculul fiind efectuat în mărime de 15 % din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului pentru sezonul 2012-2013 și 20 % pentru 2013-2014 și 2014-2015. Consumatorul este obligat să achite integral plata pentru sezonul precedent până la data de 01 august a anului curent.

Susține reclamanta că la 17 decembrie 2015 s-a adresat cu o pretenție către pârât, solicitând achitarea datoriei formate, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită SA „CET-Nord” încasarea datoriei în sumă de 5416,55 lei și taxei de stat în sumă de 270 lei.

La 16 mai 2016, Vitalie Rotari a înaintat acțiune reconvențională împotriva SA „CET-Nord”, concretizată ulterior, cu privire la anularea avizelor de plată și obligarea de a nu calcula pe viitor plățile pentru livrarea energiei termice.

În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit avizelor de plată remise în adresa sa, se pretinde că în apartamentul XXXXX, a fost livrată energie termică în sumă de 5416,55 lei, sumă exagerată și neprobată, fiind ilegală și calcularea penalităților. La 08 decembrie 2011, s-a adresat cu o petiție către SA „CET-Nord”, prin care a solicitat calcularea pierderilor normative în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Prin răspunsul nr. R-01/11/06 din 03 ianuarie 2012 i-a fost comunicat că reieșind din faptul că casa de pe XXXXX, nu dispune de elemente constructive (subsol, cerdac, încălzire în scări), calculul pentru pierderile normative se efectuează în mărime de 10 % din suma prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011.

Invocă Vitalie Rotari că blocul și apartamentul în care locuiește nu au fost renovate și nu au fost efectuate careva schimbări în construcție, însă SA „CET-Nord” neîntemeiat pretinde deja la achitarea a 15 % pentru sezonul 2012-2013 și 20 % pentru 2013-2014, 2014-2015.

Afirmă reclamantul că la 05 octombrie 2015 și 14 martie 2016, s-a adresat cu cereri similare către pârâtă privind recalcularea sumelor pentru pierderile normative și excluderea penalităților. Prin răspunsul nr. R-01-11/646 din 23 octombrie 2015, SA „CET-Nord” l-a informat că la 05 octombrie 2015 a fost efectuat un act de verificare, în conformitate cu care s-a modificat procentajul în perioada de încălzire 2015-2016, fiind redus de la 20 % la 15 %, în temeiul pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011. De asemenea, i s-a comunicat că dânsul este obligat să achite pierderile normative ale blocului pentru cerdac unde trece sistemul intern de încălzire, pentru coloana-tur ce trece în locurile de uz comun și pentru coloanele tranzitorii ce trec în apartament, în total datoria formată fiind de 6817,08 lei, inclusiv penalitatea 118,55 lei. Iar prin răspunsul nr. R-01-11/156 din 14 aprilie 2016, SA „CET-Nord” l-a înștiințat că izolarea țevilor tranzitorii nu poate servi drept temei de eliberare de plata pentru pierderile normative ale blocului.

Consideră Vitalie Rotari că pârâta ilegal calculează suma pierderilor normative în mărime de 20 % din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului, necătând la faptul că alți locatari din bloc achită 10 %, în cazul său procentajul fiind calculat arbitrar.

Menționează reclamantul că la 25 februarie 2016 a primit avizul de plată pentru luna ianuarie 2016 pentru consumul de energie termică în sumă de 7385,57 lei și penalitate în sumă de 419,76 lei, la 10 martie 2016 a primit avizul pentru luna februarie 2016 – 7805,33 lei și penalitatea - 244,46 lei, iar la 06 septembrie 2016 și 06 octombrie 2016 a primit avizele de plată pentru lunile august-septembrie 2016 pentru consumul de energie termică în sumă de 8320,55 lei. Avizele de plată nominalizate sunt ilegale, în acestea fiind indicate lunar diferite suprafețe ale blocului de locuit și apartamentului său. De asemenea, în prezent dânsul nu are calitatea de consumator al serviciilor SA „CET-

Nord” și respectiv, prin remiterea în adresa sa a avizelor de plată cu solicitarea de a achita careva plăți, ultima de fapt pretinde la o îmbogățire fără justă cauză din contul său.

Solicită Vitalie Rotari anularea avizelor de plată eliberate de SA „CET-Nord” la 25 februarie 2016, 10 martie 2016, 06 septembrie 2016 și 06 octombrie 2016 ca fiind ilegale, obligarea SA „CET-Nord” de a nu calcula pe viitor plăți de prestare a serviciilor de aprovizionare cu energie termică a apartamentului XXXXX și de a nu-i expedia avize de plată pentru consumul de energie termică.

La 10 iunie 2016, SA „CET-Nord” a concretizat suma datoriei pe care solicită a fi încasată din contul lui Vitalie Rotari, prin micșorarea acesteia de la 5416,55 lei la 4062,41 lei, dat fiind faptul că potrivit actului din 28 martie 2016, în blocul locativ lipsește un element constructiv – subsolul, fiind astfel efectuat recalculul sumei datoriei.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 16 noiembrie 2016, acțiunea inițială a fost respinsă integral, iar cea reconvențională admisă parțial, cu anularea avizelor de plată din 25 februarie 2016, 10 martie 2016, 06 septembrie 2016 și 06 octombrie 2016. În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă. Totodată, s-a încasat din contul SA „CET-Nord” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Instanța de fond, reieșind din faptul că potrivit actului de cercetare a stării tehnice și a regimului de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică din 28 martie 2016, în scara casei de locuit din XXXXX sunt prezente două elemente constructive, a conchis că SA „CET-Nord” urma să-i calculeze pârâtului Rotari Vitalie 5 % de la 01 octombrie 2011, 10 % de la 01 octombrie 2012 și 15 % de la 01 octombrie 2013 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului ultimului. Însă, conform calculelor prezentate, SA „CET-Nord” neîntemeiat i-a calculat lui Vitalie Rotari 25 % pentru sezonul 2012-2013 și 15 % pentru 2013-2014 și 2014-2015, motiv din care acțiunea inițială este neîntemeiată.

De asemenea, Judecătoria Bălți a conchis asupra anulării avizelor de plată din 25 februarie 2016, 10 martie 2016, 06 septembrie 2016 și 06 octombrie 2016, deoarece în acestea au fost indicate diferite suprafețe ale apartamentului XXXXX, iar plățile sumare indicate în avize pentru lunile ianuarie, februarie, august și septembrie 2016 reflectă și plățile calculate pentru perioada din acțiune 01 noiembrie 2012 – 14 aprilie 2015. La fel, prima instanță a constatat că în conținutul avizelor nu este menționat faptul că sumele respective sunt calculate anume pentru pierderi normative la energia termică, precum nici perioada în care au avut loc aceste pierderi. Afară de aceasta, instanța de judecată a concluzionat asupra respingerii pretenției de obligare a SA „CET-Nord” să nu calculeze și să nu expedieze avize de plată, deoarece ultima este în drept să calculeze și să expedieze lunar, în adresa lui Vitalei Rotari, facturi pentru plata pierderilor normative ale agentului termic cu includerea informației integrale legate de perceperea plății potrivit elementelor constructive care generează pierderi normative la energia termică.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 martie 2017, a fost admis apelul declarat de SA „CET-Nord”, casată integral hotărârea Judecătoria Bălți din 16 noiembrie 2016 și pronunțată o hotărâre nouă de admitere a acțiunii inițiale și respingere a celei reconvenționale. S-a încasat din contul lui Vitalie Rotari în beneficiul SA „CET-Nord” suma de 4062,41 lei cu titlu de datorie și suma de 472 lei cu titlu de taxă de stat.

În motivarea concluziei de admitere a acțiunii inițiale, instanța de apel a invocat că deși în blocul locativ lipsește subsolul, la caz sunt prezente celelalte trei elemente constructive ce generează pierderi normative și anume, cerdacul, țevile din scara blocului și țevile tranzitorii din apartamentul lui Vitalie Rotari, pentru care ultimul este obligat să plătească, având în vedere că aceste țevi sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii, au destinație comună și nu pot fi folosite altfel.

Totodată, Curtea de Apel Bălți a conchis asupra netemeinicii acțiunii reconvenționale, deoarece neindicarea în avizele de plată a faptului că suma înaintată spre plată este calculată pentru pierderile normative, precum și că suprafața apartamentului este menționată diferit, nu constituie temei de anulare a acestor înscrisuri, în acest sens Vitalie Rotari fiind în drept să solicite descifrarea sumelor înaintate spre plată.

La 20 iulie 2017, Vitalie Rotari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 28 martie 2017 și menținerea hotărârii Judecătoria Bălți din 16 noiembrie 2016.

În susținerea recursului, recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material de către instanța de apel, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Indică Vitalie Rotari că în avizele de plată contestate se indică lunar diferite suprafețe ale blocului de locuit și apartamentului său, iar în avizele pentru lunile august și septembrie 2015 se menționează reținerea penalităților, pe când suma consumului energiei termice în perioada vizată este 0 lei, adică aceasta nu a fost livrată.

Consideră recurentul că nu are calitatea de consumator al serviciilor SA „CET-Nord” și respectiv, prin remiterea în adresa sa a avizelor de plată cu solicitarea de a achita careva plăți, ultima de fapt pretinde la o îmbogățire fără justă cauză din contul său, cu atât mai mult că nu are nici-un contract încheiat cu furnizorul.

Menționează Vitalie Rotari că instanța de apel neîntemeiat a examinat cauza în lipsa sa, nestabilind motivul neprezentării, necătând la faptul că dânsul a înștiințat telefonic că nu se poate prezenta în ziua și ora stabilită și solicită amânarea ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Bălți din 28 martie 2017 redactată integral, a fost expediată în adresa recurentului la 31 mai 2017 (f.d. 144) și a fost recepționată la 05 iunie 2017, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție (f.d. 146).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Vitalie Rotari la 20 iulie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 24 octombrie 2017, în adresa intimetei SA „CET-Nord” a fost expediată copia recursului declarat de Vitalie Rotari, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 08 noiembrie 2017, SA „CET-Nord” a depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil. Indică intimata că la 19 mai 2017, recurentul Vitalie Rotari a achitat datoria în sumă de 4062,41 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 472 lei, iar ulterior în luna septembrie 2017 a achitat integral datoria acumulată pe parcursul anilor și în prezent nu înregistrează careva datorii față de agentul termic.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Rotari este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Rotari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, argumentele invocate în recurs referindu-se la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului, argumentul invocat de Vitalie Rotari precum că nu are calitatea de consumator al serviciilor SA „CET-Nord”, cu care nu are încheiat nici-un contract de livrare a energiei termice, deoarece sistemele ingineresti din blocul locativ generează pierderi normative, pentru care recurentul este obligat să plătească, având în vedere că sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii, au destinație comună și nu pot fi folosite altfel, iar locatarii care beneficiază de

aceste servicii sunt obligați să achite contravaloarea lor, chiar și în lipsa contractelor cu furnizorul.

Nu poate fi reținut nici argumentul lui Vitalie Rotari precum că cauza neîntemeiat a fost examinată în ordine de apel în absența sa, necătând la faptul că dânsul a înștiințat telefonic că nu se poate prezenta în ziua și ora stabilită și a solicitat amânarea ședinței de judecată, or, acesta era obligat să comunice instanței de apel motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată cu prezentarea probele care dovedesc acest motiv. Mai mult ca atât, deși invocă în cererea de recurs examinarea cauzei în lipsa sa, recurentul Vitalie Rotari nu a solicitat restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, ci menținerea hotărârii primei instanțe, fapt ce denotă invocarea declarativă a acestui argument.

Alte argumente invocate în recursul declarat sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vitalie Rotari ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vitalie Rotari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton